

Становище

от доц. д-р Пламен Георгиев Патарчанов
ръководител на катедра „Социално-икономическа география“
към Геолого-географски факултет
на Софийски университет „Св. Климент Охридски“

относно: конкурс за получаване на академична длъжност „доцент“

по професионално направление 4.4. Науки за земята

(География на населението и селищата – Медицинска география),

в област на висше образование 4. Природни науки, обявен в , ДВ бр. 56/30.06.2023 г.

Кандидат: гл. ас. д-р Нели Валентинова Веселинова

Рецензията е разработена на основание на заповед на Ректора на СУ „Св. Кл. Охридски“ № РД–38–528/1.09.2023 г. и решенията от първото заседание на научното жури от 14.09.2023 г., и в съответствие на чл. 4, и чл. 29 а от Закона за развитие на академичния състав (ЗРАСРБ) и чл. 60 от Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в република България (ППЗРАСРБ) и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“. Предложението за научното жури е вписано в Регистъра на СУ за членове на научни журита под №35/27.08.2023 г.

1. Информация за конкурса

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 4.4. Науки за Земята (География на населението и селищата – Медицинска география), област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика е обявен в ДВ бр. 56/30.06.2023 г. със срок от 2 месеца. Същият е за нуждите на катедра „Социално-икономическа география“ към Геолого-географския факултет на Софийски

университет „Св. Климент Охридски“ и е утвърден с решение на Факултетния съвет на ГГФ, протокол №11, 30.07.2023 г.

Направената проверка на предоставените материали за конкурса от единствения кандидат – гл. ас. д-р Нели Валентинова Веселинова показва, че са спазени всички изисквания на чл. 2б, ал. 2, 3, 5, на чл. 29 (1), точки от 1 до 6, чл. 29б (1), (2) и (3) от ЗРАСРБ, както и чл. 60 (1) и (3) и Приложението към чл. 1а (1) от ППЗРАСРБ и не са констатирани нарушения в процедурата.

2. Данни за кандидата

Гл. ас. д-р Нели Веселинова завършва средното си образование в 119 СОУ „Акад. Михаил Арнаудов“, гр. София, профил „Науки за Земята“ с английски език през 2003 г. След това тя се продължава своето образователно израстване като трайно се отдава на географската наука. Дипломира се в основната специалност на Геолого-географския факултет на Софийски университет през 2007 г. като бакалавър с квалификация „географ“, учител по география. Образователната си квалификация и специализация продължава като периода 2007-2010 г. последователно се дипломира в две от водещите магистърски програми на Геолого-географски факултет и администрирани в този момент от катедра „Социално-икономическа география“ – „Управление на човешките ресурси“ и „Развитие и управление на селските райони“ с отличен успех, с което полага стабилно основите на своето бъдещо професионално развитие.

В краткия си професионален престой в един от водещите медицински центрове в София като специалист „Човешки ресурси“ д-р Веселинова успява да натрупа административен опит и по-важното да създаде у себе си траен интерес към медицинската тематика, която по-късно да се превърне в едно от основните направления на нейната изследователска научна и преподавателска работа.

Административната работа в катедра „Социално-икономическа география“ през периода 2010-2012 г. се превръща в естествена основа за академичното професионално развитие на кандидата, което започва в края на 2012 г. и последователно преминава през академичните длъжности асистент и главен асистент от юли 2016 г. Съществен момент в него е 2015 г., в която на Нели Веселинова е присъдена образователната и научна степен „доктор“ по област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика;

професионално направление: 4.4 Науки за Земята (Икономическа и социална география. Рурално пространство и местно развитие), след като успешно защитава дисертационен труд на тема: „Приоритети в локалното развитие на източната част на Софийската котловина“ под научното ръководство на проф. д-р Веселин Бояджиев.

Кандидата участва в различни професионални и научни организации в страната и чужбина. Членува в най-старата в България професионална и научна географска общност – Българско географско дружество, член е на редакционните колегии на “World Journal of Public Health (WJPH), „Научные вести“ и рецензент на „Journal of settlements and spatial planning“. Притежава редица технически умения и много добра подготовка по английски и руски език.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Направения преглед и оценка на представените материали за конкурса показват съответствие с наукометричните показатели по минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и допълнителните университетски изисквания по чл. 105, ал. 1, 2 и 3 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ, което личи от приложената справка от кандидатът за тяхното изпълнение. В представените от кандидата публикации не е установено плагиатство.

Кандидатът в конкурса в конкурса за „доцент“ участва със защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“, което отговаря на изискванията за група от показатели А (50 т.). Като основен труд за участие в конкурса е представената монография, която отговаря на изискванията за група от показатели В (100 т.). В групата от показатели Г (396,5 т.) е представена една публикувана монография на базата на защитен дисертационен труд и още 27 научни публикации, 13 от които самостоятелни. Не малка част (над една трета) от представените за участие публикации са на чужд език: 8 на английски и по една на немски и руски език. Десет от публикациите са издадени в чуждестранни издания в Чехия, Русия, Полша, САЩ и Северна Македония. Всички публикации в предложения списък не са включени в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация. Подобна е и ситуацията в група от показатели Д, където са включени 39 цитирания, генериращи достатъчен брой точки (78 т.), но само в нереперирани издания с научно

рецензиране, както и няколко в монографии и колективни толове и от ограничен брой автори. Допълнително извън изискванията кандидатът е приложил и учебно помагало „География на населението и селищата“, изд. „Парадигма“ (2017 г.) към група от показатели Е (20 т.), която не е задължителна при заемане на академична длъжност „доцент“. В заключение броят на точките по наукометричните показатели от задължителните раздели остават 624,5, което е над минималните изисквания за професионалното направление 4.4. Науки за Земята.

4. Описание на научните трудове и научни приноси

В научно-изследователската работа на кандидата от 2011 г. до момента, се наблюдава добра творческа и публикационна активност от: две монографии, 40 статии и доклади и едно учебно помагало. От списъка на представените за конкурса материали ще бъдат извадени статиите в съавторство с кандидата, които няма да бъдат рецензирани, съответно: Приложения № 3.6, № 3.8, № 3.18 и № 3.23.

Основният хабилитационен труд на гл. ас. д-р Нели Веселинова, който има най-открояващ се теоретичен и методологически принос и притежава авторска оригиналност е представената монография „Медицинската география-постижения и надежди“. Тя е в обем от 246 страници, а в структурно отношение включва въведение, шест глави, заключение и литература. В него автора аргументирано обосновава ролята и мястото на географската наука в изследването на въпросите на здравното състояние на населението и разпространението на заболяванията. Основна идея в труда е възраждането на интереса към медицинската география в България като се отчитат съвременните ѝ постижения в световен мащаб. В изданието проличават редица творчески качества на кандидата – да систематизира, анализира и оценява коректно емпирична информация, която обобщава, структурира и онагледява сполучливо. Личи още критичен поглед и опит за разрешаване на дефинираните проблеми.

Втората монография – „Приоритети в локалното развитие на източната част на Софийската котловина“ е базирана на защитен дисертационен труд, в който автора се фокусира в областта на локалното развитие, неговите пространствени предизвикателства и възможни управленски решения.

Статиите и докладите, които са представени в конкурса от кандидата са в три основни направления. Основно място заемат тези, свързани с медицинската география – осем на брой, в които приносен характер имат авторите тези за различни предизвикателства в организацията на медицинското обслужване в различни териториални образувания на страната, регионалните различия при някои специфични здравни проблеми и др. Второто изследователско направление в творчеството на Нели Веселинова, към което можем да отнесем шест публикации, е свързано с основната ѝ преподавателска работа, посветена на географията на населението и селищата. В тях автора прилага собствен авторски модел за изучаване общините с техните специфични демографски и селищни характеристики, характера на съществуващата в тях демографска ситуация и др. С най-ограничен брой (три) са публикациите в областта на регионалното и локално развитие на различни териториални общности, където кандидата самостоятелно или в съавторство, прави опит изясняване на отделни аспекти на организация на националното пространство и предизвикателствата, свързани с нея. Разнообразните научни интереси на автора са засегнати в редица публикации (над десет), свързани с икономическата, културна, историческа география и др., които разширяват полето на географското познание и повишават неговата роля в съвременните обществени процеси.

5. Учебно-преподавателската и проектна дейност

Гл. ас. д-р Нели Веселинова има почти дванадесет годишен преподавателски опит в академична среда, който и позволява да оформи своя стил на преподаване пред студентите и да се утвърди своя авторитет сред младите колеги на катедра „Социално-икономическа география“.

През последните пет учебни години 2017/18 г. – 2021/22 г. учебната заетост на д-р Нели Веселинова е 1038 часа, а аудиторната заетост 281,6 часа. Независимо, че през първата година от периода тя е била в отпуск по майчинство, общата натовареност превишава нормативните за учебна заетост в СУ „Климент Охридски“. Учебната заетост е в различни специалности на ГГФ в ОКС бакалавър, в които води семинарни занятия (42 % от общата аудиторна заетост) и лекции (35 %) по задължителни дисциплини, а останалите по избираеми курсове. Основната тематика на учебните дисциплини е в областта на Геодемография и миграционни процеси; Селища и урбанизационни процеси;

География на населението и селищата; Медицинска география; Развитие и управление на руралните райони и др. При подготовката на своите занятия и материалите за тях д-р Веселинова полага старание и настойчивост, което се оценява от студентите и колегите.

Нарастваща роля в академичната работа на д-р Нели Веселинова в последните години има научното ръководство на студенти от МП „Развитие и управление на селските райони“, където вече има един защитил дипломант и двама, които в момента подготвят своите магистърски тези.

Проектната дейност на д-р Нели Веселинова е свързана с участие като ключов демографски експерт в десет научно-изследователски проекта: „План за интегрирано развитие на община Бойница за периода 2021-2027 г. (ПИРО)“, „Класификация, социално-икономически профили и възможности за интегрирано развитие на руралните (селските) райони в Югоизточния регион“ (2019 г.), „Пространствен анализ на предизвикателствата в социално-икономическото развитие на периферните райони в България“ (2016 г.) и др.. От 2021 г. е ментор на програмата по проект „Shape the future of a Researcher coming to Europe“ EURAXESS TOP IV „Open to the World“. По програма „Еразъм +“ тя е осъществила две преподавателски мобилности в Полша в гр. Торун – Университет Николай Коперник (2015 г.) и в Финландия гр. Йоенсу – Университет на Източна Финландия (2023 г.).

6. Препоръки към бъдещата работа на кандидата

Тук считам за полезно да формулирам няколко препоръки към гл. ас. д-р Нели Веселинова.

В научно изследователската работа да съсредоточи своето внимание към основното си преподавателско направление, свързано с Географията на населението и селищата, чрез създаването на ново монографично издание, посветено на актуални демографски проблеми – напр. пространствени модели на миграция и идентификация на неформални териториални образувания.

В публикационната дейност да разшири значително своето присъствие със статии в реферирани и индексирани издания с импакт фактор в световни бази данни (SCOPUS и Web of Science), което ще създаде възможност да повиши своята видимост в научната среда и цитируемост от повече автори в разнообразни издания. Това от своя страна ще

съдейства за издигане на нейния личен авторитет и този на катедрата, факултета и Университета.

В преподавателската работа да усъвършенства и надгради своите умения за дигитализация на учебния процес, с всички нови технологии и геопространствени системи, което би позволило нови подходи за по ефективно представяне на отделните аспекти на демографските явления, процеси и техните показатели на студентите.

7. Заключение

След запознаване с представените в конкурса документи по процедурата, прегледа на включените материали и научни трудове, и след анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни и приложни приноси, **давам своята положителна оценка и препоръчвам на уважаемото Научно жури да одобри кандидатурата на гл. ас. д-р Нели Валентинова Веселинова за заемане на академичната длъжност „доцент” в научна област 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.4. Науки за земята (География на населението и селищата – Медицинска география).**

06.11.2023 г.

Гр. София

Изготвил становището: .....

(Доц. д-р Пламен Патарчанов)